

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

- Utemeljen 1893 -

ZAGREB, ROCKEFELLEROVA 7
www.hzjz.hr

PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA

U HRVATSKOJ 2008. GODINE

Srpanj 2009.

**HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO
SLUŽBA ZA SOCIJALNU MEDICINU**

**PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
U HRVATSKOJ 2008. GODINE**

Autori:

Mr. sc. Marijan Erceg, dr. med.
Zdenka Lesjak, administrator

Srpanj 2009.

IZVJEŠĆE O PREKIDIMA TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA HRVATSKE TIJEKOM 2008. GODINE

Prema Zakonu o zdravstvenim mjerama za ostvarivanje prava na slobodno odlučivanje o rađanju djece (NN 18/78), čl. 15 st. 2. u Republici Hrvatskoj žena može legalno izvršiti prekid trudnoće bez dozvole komisije, ukoliko se radi o trudnoći koja traje do 10 tjedana. Prema istom Zakonu te na temelju rješenja Ministarstva zdravstva od 01.09.1996. godine prekid trudnoće se može obaviti u samo za to ovlaštenim stacionarnim zdravstvenim ustanovama.

Svaki prekid trudnoće sukladno zakonskim propisima prijavljuje se na odgovarajućem obrascu u Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Prijave prekida trudnoće dostavljaju se za sve žene, bez obzira imaju li stalno prebivalište u Hrvatskoj ili izvan nje.

Prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti SZO – deseta revizija, prekid trudnoće obuhvaća sljedeće dijagnoze:

- O00 Izvanmaternična trudnoća**
- O00.0 Abdominalna trudnoća
- O00.1 Tubarna trudnoća
- O00.2 Ovarijalna trudnoća
- O00.8 Ostale izvanmaternične trudnoće
- O00.9 Izvanmaternična trudnoća nespecificirana
- O01 Mola hydatidosa (hidatidozna mola)**
- O01.0 Klasična hidatidozna mola
- O01.1 Nepotpuna i parcijalna hidatidozna mola
- O01.9 Hidatidozna mola nespecificirana
- O02 Ostali abnormalni produkti začeća**
- O02.0 Odumrlo jajašce i nehidatidozna mola
- O02.1 Neostvareni pobačaj (missed abortion)(abortus retentus)
- O02.8 Ostali specificirani abnormalni produkti začeća
- O02.9 Abnormalni produkt začeća nespecificiran
- O03 Spontani pobačaj**
- O04 Legalno induciran (medicinski) pobačaj**
- O05 Ostali pobačaj**
- O06 Nespecificirani pobačaj**
- O07 Neuspjao pokušaj pobačaja**

Tijekom 2008. godine bilo je prijavljeno 10.616 prekida trudnoće, što predstavlja blagi porast u odnosu na prethodne godine (2007.- 10.609; 2006.-10.224;2005.-10.255; 2004.-10.288; 2003.- 10.999; 2002.-12.002; 2001.- 12.814; 2000.- 13.870; 1999.-14.700; 1998. godine -15.292; 1997. godine -16.400; 1996. godine - 19.634). (Tablica 1., Graf 1.)

U strukturi su najzastupljeniji legalno inducirani prekidi trudnoće, kojih je bilo 4.497 ili 42,4%.

Zabilježeno je 1691 (15,9%) spontanih prekida trudnoće, s nešto nižim udjelom kao i u godini ranije (1.804-17,0%).

Ostali prekidi trudnoće (O00 Izvanmaternična trudnoća, O01 Mola hydatidosa, O02 Ostali abnormalni produkti začeca, O05 Ostali pobačaj, O06 Nespecificirani pobačaj) iznosili su 41,7% (4.428). U strukturi pobačaja bilježi se njihov porast (1998.-21,0%; 1999.-25,5%; 2000.-26,5%; 2001.-29,0%; 2002.-29,1%; 2003.- 28,2; 2004.- 31,6%; 2005.-37%;2006.-36,1%; 2007.- 39,9%%).

Tijekom 2008. godine zabilježeno je 358 legalno induciranih prekida trudnoće u mladim djevojaka do 19 godina, što čini 8,0% od svih žena. Za 2007.godinu iznosio je 9,2%.

Od žena u kojih je izvršen legalno inducirani prekid trudnoće najviše je onih u dobi 20-39 godine. (Tablica 2.).

Specifična stopa legalno induciranih prekida trudnoće bila je u rasponu od 146/100.000 žena u dobi 40-49 godine do 660/100.000 žena u dobi 25-29 godina (Graf 2.).

Od 4.497 žena koje su zatražile prekid trudnoće u braku je bilo njih 52,6%.

Ako tome dodamo podatak da je među ženama koje traže prekid trudnoće visok udio onih koje već imaju dvoje djece – 1.362 ili 30,3% i u 2008. godini se potvrđuje činjenica da se prekid trudnoće još uvijek koristi i kao sredstvo kontracepcije. (Tablica 3. i Graf 3.).

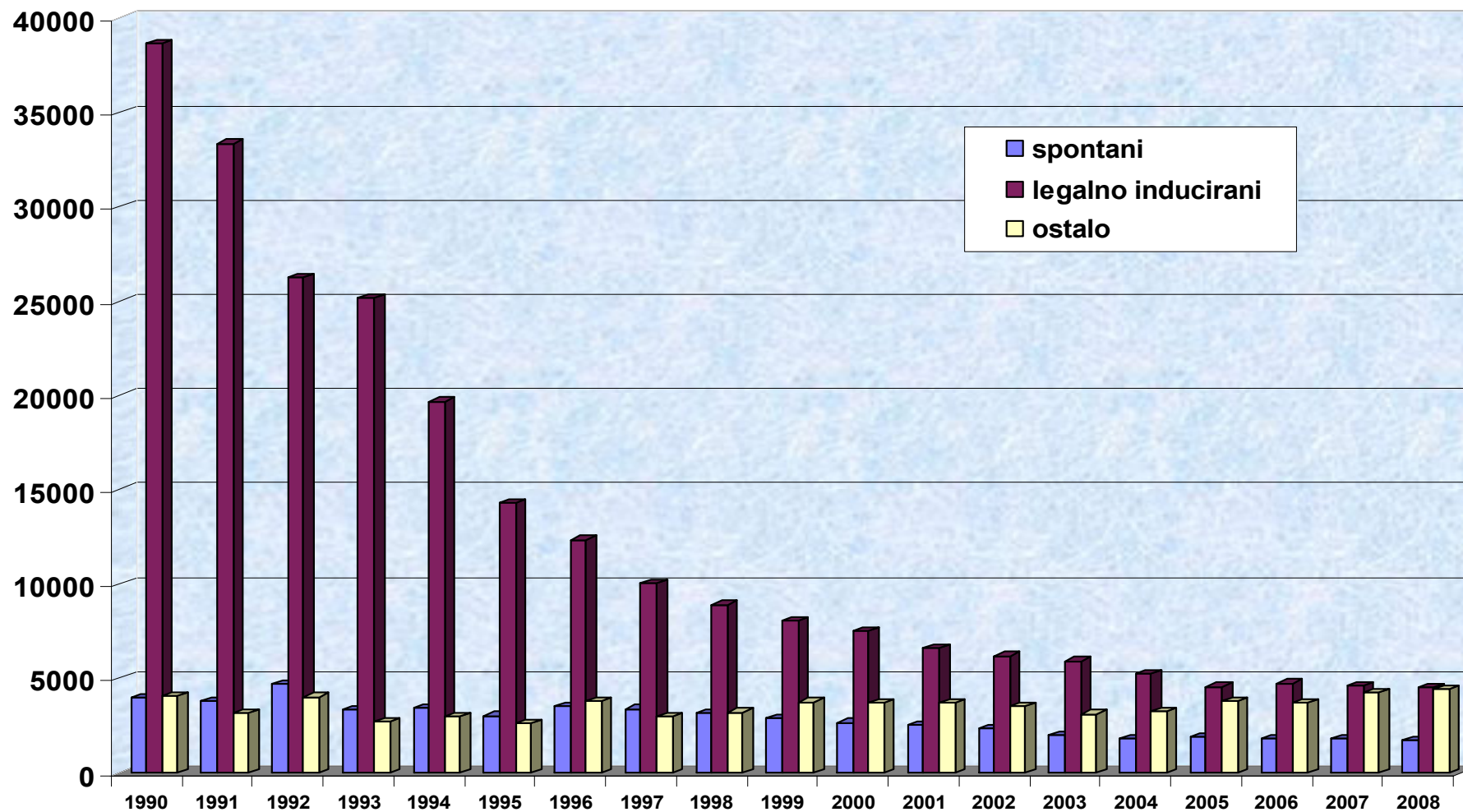
Analizirajući stope legalno induciranih prekida trudnoće prema županiji prebivališta žene, u 2008. godini najveća je stopa na 100.000 žena fertile dobi u Virovitičko-podravskoj županiji (929). Za cijelu Hrvatsku stopa je 427. Najnižu stopu i ove godine ima Splitsko-dalmatinska županija (23). (Tablica 5.). U 2008. godini nije zabilježen niti jedan slučaj smrti od posljedica prekida trudnoće. Hospitalizacije zbog komplikacija zabilježene su u 2 % (218) od svih prekida trudnoće (Tablica 7.).

Rezultati za 2008. godinu su iskazani na osnovu prikupljenih podataka iz zdravstvenih ustanova do 30. lipnja 2009. godine. Potrebno je napomenuti da dio prijave prekida trudnoće, na žalost ne dobivamo na zakonom propisanom obrascu «Prijave prekida trudnoće», već iz redovite bolesničko-statističke baze podataka. Tu činjenicu valja imati na umu u procjeni stanja vezanog uz prekide trudnoće u Republici Hrvatskoj.

Usporedba legalno induciranih prekida trudnoće na 1.000 živorođenih između Hrvatske i nekih zemljama Europe prikazana je u grafikonima 4 do 6.

Graf 1.

Legalno inducirani, spontani te drugi prekidi trudnoće uzrokovani patološkim stanjima, u Republici Hrvatskoj u razdoblju 1990. - 2007. godine

Tablica 1.

UKUPNI BROJ PREKIDA TRUDNOĆE, BROJ SPONTANIH, LEGALNO INDUCIRANIH TE OSTALIH PREKIDA TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA REPUBLIKE HRVATSKE U RAZDOBLJU OD 1994. DO 2008. GODINE

GODINA	Broj prekida trudnoće UKUPNO	O D T O G A						Broj legalno* induciranih prekida trudnoće na 100 roditelja
		spontani	%	Legalno inducirani	%	Ostali prekidi trudnoće	%	
1994.	26.014	3.396	13,1	19.673	75,6	2.945	11,3	43
1995.	19.950	3.021	15,1	14.282	71,6	2.647	13,3	28
1996.	19.634	3.520	17,9	12.339	62,8	3.775	19,2	25
1997.	16.400	3.377	20,6	10.036	61,2	2.987	18,2	21
1998.	15.292	3.180	20,8	8.907	58,2	3.205	21,0	19
1999.	14.700	2.894	19,7	8.064	54,9	3.742	25,5	18
2000.	13.870	2.666	19,2	7.534	54,3	3.670	26,5	17
2001.	12.814	2.521	19,7	6.574	51,3	3.719	29,0	17
2002.	12.002	2.313	19,3	6.191	51,6	3.498	29,1	16
2003.	10.999	1.971	17,9	5.923	53,9	3.105	28,2	15
2004.	10.288	1.802	17,5	5.232	50,9	3.254	31,6	13
2005.	10.255	1.906	18,5	4.563	44,5	3.786	37,0	11
2006.	10.224	1.803	17,6	4.733	46,3	3.688	36,1	11
2007.	10.609	1.804	17,0	4.573	43,1	4.232	39,9	11
2008.	10.616	1.691	15,9	4.497	42,4	4.428	41,7	10

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ 2008. GODINE

Tablica 2.

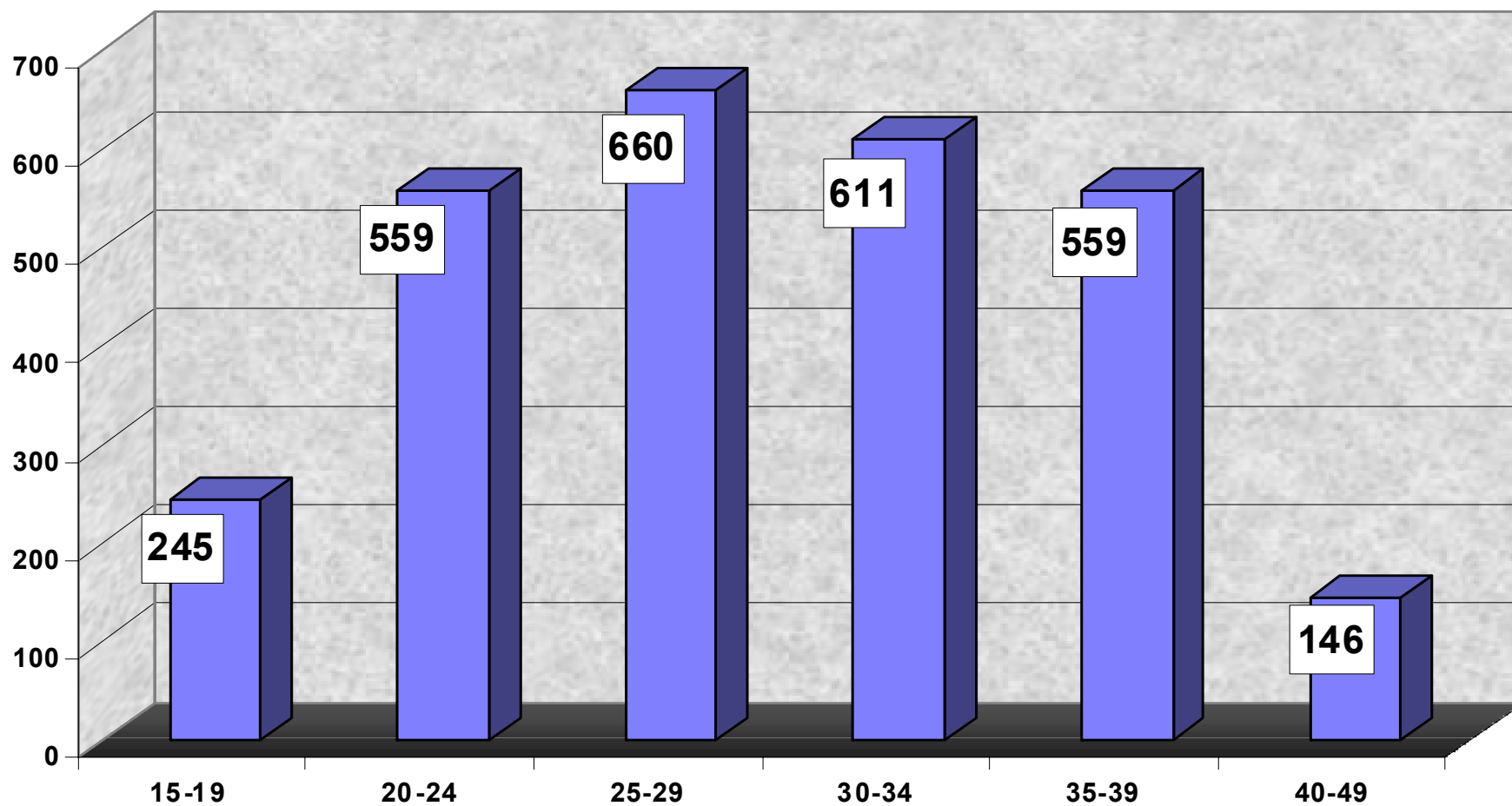
**LEGALNO INDUCIRANI PREKIDI TRUDNOĆE PO DOBNIM SKUPINAMA U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA
REPUBLIKE HRVATSKE, U RAZDOBLJU OD 1996. DO 2008. GODINE**

GODINA	D O B (GODINE) ŽENE KADA JE NAPRAVLJEN PREKID TRUDNOĆE									UKUPNO
	ADOLESCENTICE				OSTALA DOB					
	< 15	15-16	17-19	ukupno	20-29	30-39	40-49	> 50	Nepoznato	
1996.	3 0,0%	72 0,6%	631 5,1%	703 5,7%	4565 37,0%	5654 45,8%	1339 10,8%	3 0,0%	72 0,6%	12339 100%
1997.	0 0,0%	38 0,4%	554 5,5%	592 5,9%	3679 36,7%	4572 45,5%	1122 11,2%	6 0,1%	65 0,6%	10036 100%
1998.	0 0,0%	33 0,4%	501 5,6%	534 6,0%	3255 36,5%	4038 45,3%	1010 11,3%	5 0,1%	65 0,7%	8907 100%
1999.	1 0,0%	36 0,4%	414 5,1%	451 5,6%	2869 35,6%	3611 44,8%	955 11,8%	6 0,1%	172 2,1%	8064 100%
2000.	4 0,0%	38 0,5%	384 5,1%	426 5,7%	2628 34,9%	3312 44,0%	916 12,2%	0 0,0%	252 3,3%	7534 100%
2001.	6 0,1%	51 0,8%	396 6,0%	453 6,9%	2420 36,8%	2917 44,4%	685 10,4%	1 0,0%	98 1,5%	6574 100%
2002.	7 0,1%	61 1,0%	414 6,7%	482 7,8%	2202 35,6%	2743 44,3%	684 11,0%	3 0,0%	77 1,2%	6191 100%
2003.	1 0,0%	72 1,2%	421 7,1%	494 8,3%	2157 36,4%	2528 42,7%	601 10,2%	2 0,0%	141 2,4%	5923 100%
2004.	1 0,0%	61 1,2%	338 6,5%	400 7,7%	1816 34,7%	2219 42,4%	542 10,4%	0 0,0%	255 4,8%	5232 100%
2005.	5 0,1%	57 1,2%	293 6,4%	355 7,8%	1.687 37,0%	1.901 41,7%	475 10,4%	1 0,0%	144 3,2%	4.563 100%
2006.	3 0,1%	66 1,4%	345 7,3%	414 8,8%	1.770 37,4%	1.924 40,7%	479 10,1%	2 0,0%	144 3,0%	4.733 100%
2007.	11 0,2%	66 1,4%	346 7,6%	423 9,2%	1723 37,7%	1875 41%	505 11%	0 0,0%	47 1,0%	4573 100%
2008.	5 0,1	55 1,2	298 6,6	358 8,0	1800 40,0%	1789 39,8%	484 10,8%	0 0,0%	66 1,5%	4497 100,%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno 1,4zdravstvo

Graf 2.

Specifične stope legalno induciranih prekida trudnoće
na 100.000 žena u 2008. godini

Tablica 3.

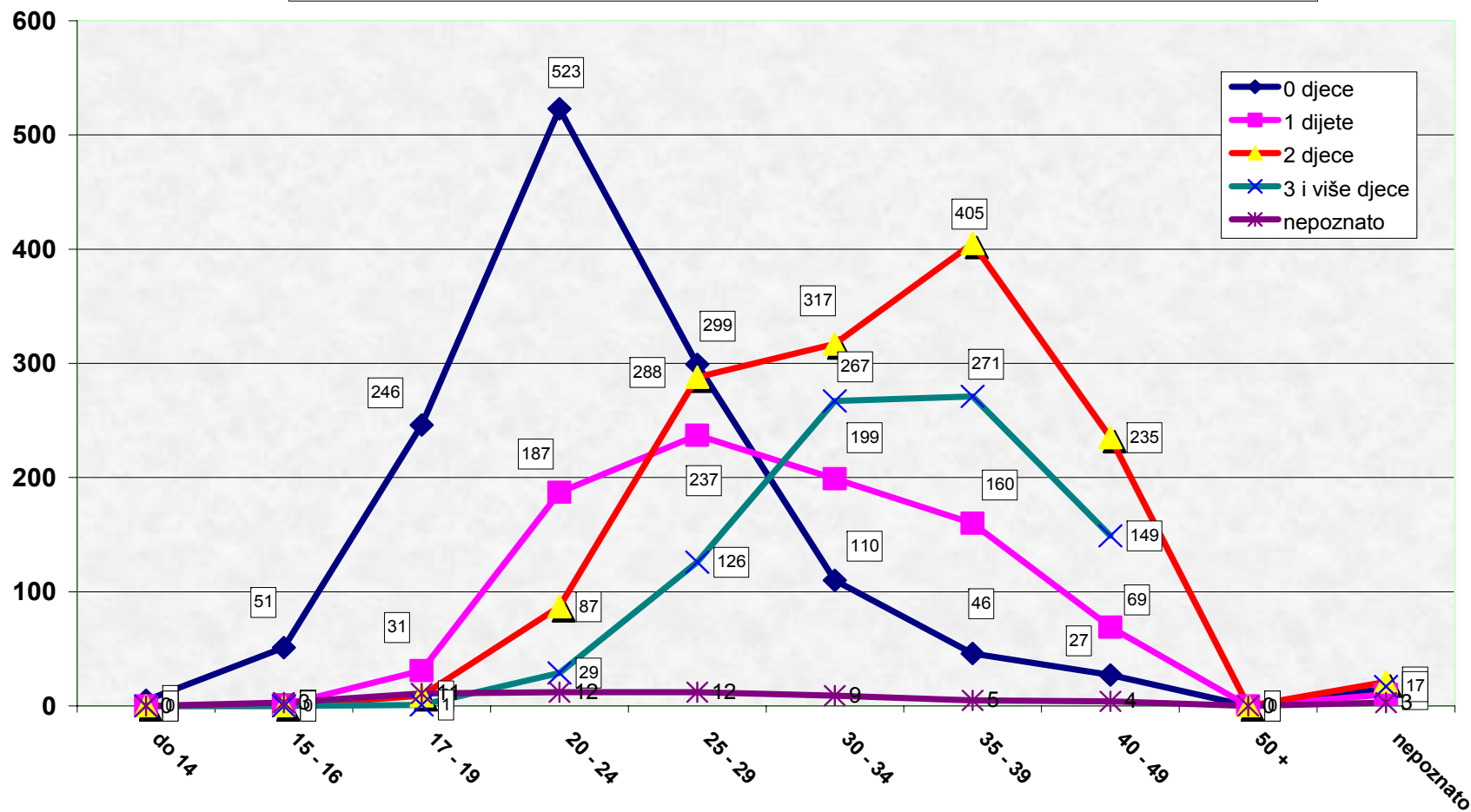
**BROJ ŽENA S LEGALNO INDUCIRANIM PREKIDOM TRUDNOĆE
PREMA BROJU ŽIVE DJECE U RAZDOBLJU 1999.- 2008. GODINA**

GODINA	B R O J Ž I V E D J E C E								UKUPNO
	0	1	2	3	4-6	7-8	> 9	Nepoznato	
1999.	1715 21,3%	1331 16,5%	2821 35,0%	914 11,3%	316 3,9%	15 1,0%	8 0,1%	944 11,7%	8064 100%
2000.	1730 23,0%	1301 17,3%	2668 35,4%	839 11,1%	311 4,1%	23 0,3%	3 0,04%	659 8,8%	7534 100%
2001.	1465 22,3%	1227 18,7%	2383 36,2%	866 13,2%	348 5,3%	17 0,3%	11 0,2%	257 3,9%	6574 100%
2002.	1503 24,3%	1104 17,8%	2274 36,7%	817 13,2%	319 5,2%	14 0,2%	7 0,1%	153 2,5%	6191 100%
2003.	1586 26,8%	1175 19,8%	2066 34,9%	723 12,2%	286 4,8%	18 0,3%	11 0,2%	58 1,0	5923 100%
2004.	1335 25,5%	969 18,5%	1880 36,0%	658 12,6%	265 5,1%	31 0,6%	5 0,0%	89 1,7%	5232 100%
2005.	1269 27,8%	852 18,7%	1555 34,1%	577 12,6%	241 5,3%	14 0,3%	2 0,0%	53 1,2%	4563 100%
2006.	1397 29,5%	907 19,2%	1540 32,5%	568 12,0%	242 5,1%	15 0,3%	10 0,2%	54 1,1%	4733 100%
2007.	1378 30,1%	894 19,5%	1468 32,1%	516 11,3%	246 5,4%	19 0,4%	12 0,3%	40 0,9%	4573 100%
2008.	1322 29,4%	894 19,9%	1362 30,3%	589 13,1%	244 5,4%	18 0,4%	9 0,2%	59 1,3%	4497 100%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Graf 3.

Broj žena s legalno induciranim prekidom trudnoće prema dobi i broju živorodene djece u 2008. godini

Tablica 4.

BROJ ŽENA S UKUPNIM PREKIDIMA TRUDNOĆE PREMA BROJU ŽIVE DJECE,
U REPUBLICI HRVATSKOJ U RAZDOBLJU 1995.-2008. GODINE

GODINA	BROJ ŽIVE DJECE								
	UKUPNO	0	1	2	3	4-6	7-8	> 9	Nepoznato
1995.	19950 100%	4047 20,3%	3947 19,8%	6696 33,6%	1804 9,0%	566 2,8%	20 0,1%	10 0,05%	2860 14,3%
1996.	19634 100%	4082 20,8%	3476 17,7%	5982 30,5%	1655 8,4%	461 2,4%	23 0,1%	12 0,1%	3943 20,1%
1997.	16400 100%	3601 22,0%	3142 19,2%	5134 31,3%	1418 8,6%	500 3,1%	23 0,1%	13 0,1%	2569 15,7%
1998.	15292 100%	3571 23,4%	2807 18,4%	4505 29,5%	1469 9,6%	518 3,4%	17 0,1%	9 0,1%	2396 15,7%
1999.	14700 100%	3354 22,8%	2638 18,0%	3914 26,6%	1239 8,4%	459 3,1%	34 0,2%	12 0,1%	3050 20,7%
2000.	13870 100%	3413 24,6%	2728 19,7%	3793 27,4%	1208 8,7%	456 3,3%	47 0,3%	6 0,04%	2219 16,0%
2001.	12814 100%	3373 26,3%	2628 20,5%	3432 26,8%	1209 9,4%	496 3,9%	29 0,2%	20 0,2%	1627 12,7%
2002.	12002 100%	3932 32,8%	2458 20,5%	3326 27,7%	1185 9,9%	512 4,2%	31 0,3%	16 0,1%	542 4,5%
2003.	10999 100%	3461 31,5%	2500 22,7%	2996 27,2%	1041 9,5%	441 4,0%	41 0,4%	17 0,1%	502 4,6%
2004.	10288 100%	3320 32,3%	2410 23,4%	2885 28,0%	986 9,6%	424 4,1%	47 0,5%	18 0,2%	198 1,9%
2005.	10255 100%	3271 31,9%	2130 20,8%	2554 24,9%	914 8,9%	407 4,0%	29 0,3%	13 0,1%	937 9,1%
2006.	10.224 100%	3443 33,7	2435 23,8	2509 24,5	916 9,0	400 3,9	30 0,3	19 0,2	472 4,6
2007.	10609 100%	3784 35,7%	2336 22,0%	2389 22,5%	840 7,9%	409 3,9%	39 0,4%	17 0,2%	795 7,5%
2008.	10.616 100%	3589 33,8%	2634 24,8%	2395 22,6%	950 8,9%	418 3,9%	30 0,3%	22 0,2%	578 5,4%

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

PREKIDI TRUDNOĆE U ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA U HRVATSKOJ 2008. GODINE

Tablica 5.

PREKIDI TRUDNOĆE PREMA PREBIVALIŠTU ŽENE I GRUPI PREKIDA TRUDNOĆE ZA 2008. GODINU

Županija prebivališta	UKUPNO	Spontani O03.0-O03.9	Legalno inducirani O04.0-O04.9	Stopa leg.ind.na 100.000 žena fert. dobi	Ostali * O00-O02, O05,O06
UKUPNO – Hrvatska	10.616	1.691	4.497	427	4.428
Grad Zagreb	1.961	296	786	390	834
Županija zagrebačka	573	119	199	258	255
Krapinsko-zagorska	160	26	62	188	72
Sisačko-moslavačka	635	110	331	783	194
Karlovačka	261	65	63	195	133
Varaždinska	463	72	211	477	180
Koprivničko-križevačka	373	68	193	662	112
Bjelovarsko-bilogorska	252	70	60	195	122
Primorsko-goranska	1.124	119	703	920	302
Ličko-senjska	139	15	86	800	38
Virovitičko-podravska	324	40	203	929	81
Požeško-slavonska	175	22	42	212	111
Brodsko-posavska	280	79	46	111	155
Zadarska	461	89	185	486	187
Osječko-baranjska	964	114	465	576	385
Šibensko-kninska	233	38	117	470	78
Vukovarsko-srijemska	414	74	172	348	168
Splitsko-dalmatinska	464	68	26	23	370
Istarska	738	58	412	789	268
Dubrovačko-neretvanska	232	42	7	24	183
Međimurska	315	77	119	405	119
Strane države	56	22	5		29
Nepoznato	19	8	4		7

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Tablica 6.

PREKIDI TRUDNOĆE PREMA ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA I GRUPI PREKIDA TRUDNOĆE U 2008. GODINI

Zdravstvena ustanova	U K U P N O	Spontani O03.0-O03.9	Legalno inducirani O04.0-O04.9	Ostali * O00-O02, O05,O06
UKUPNO	10.616	1.691	4.497	4.428
KB"Sestre milosrdnice"	913	254	194	465
OB "Sveti duh"	581	135	36	410
KB "Merkur"	768	0	767	1
KBC Petrova	441	55	48	338
OB Zabok	89	15	29	45
OB Sisak	619	94	389	136
OB Karlovac	215	49	46	120
OB Ogulin	61	26	12	23
OB Varaždin	513	72	257	184
OB Koprivnica	266	47	132	87
OB Bjelovar	227	74	53	100
KBC Rijeka	1270	127	818	325
OB Gospić	113	16	63	34
OB Virovitica	347	42	227	78
OB Požega	93	14	2	77
OŽB Pakrac	106	13	1	92
OB Slavonski Brod	186	65	7	114
OB Nova Gradiška	69	18	7	44
OB Zadar	479	93	185	201
OB Knin	11	4	1	6
KB Osijek	956	96	489	371
OŽB Našice	52	19	0	33
OB Šibenik	215	42	110	63
OB Vukovar	210	14	159	37
OB Vinkovci	167	56	1	110
KB Split	445	54	14	377
DZ Sinj	15	13	0	2
DZ Supetar	-	-	-	-
DZ Makarska	-	-	-	-
OB Pula	668	55	357	256
OB Dubrovnik	240	51	-	189
DZ Metković	1	-	-	1
ŽB Čakovec	280	78	93	109

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

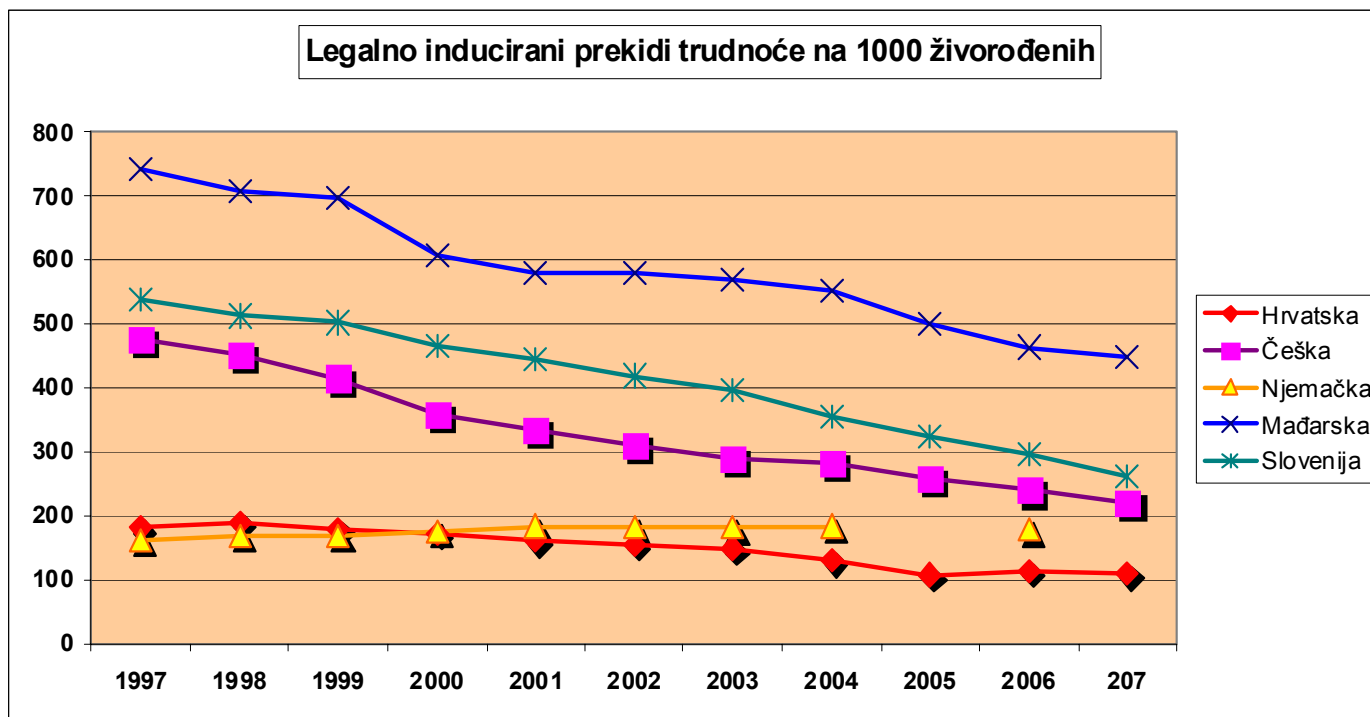
Tablica 7.

BROJ PREKIDA TRUDNOĆE ZABILJEŽENIH U BOLNČKIM ZDRAVSTVENIM USTANOVAMA, BOLNIČKIH OTUSTA ZBOG NJIHOVIH KOMPLIKACIJA I ZABILJEŽENIH SMRTI OD POSLJEDICA PREKIDA TRUDNOĆE U RAZDOBLJU OD 2003. DO 2008. GODINE

Godina	Ukupno prekida trudnoća (O00-O07)	Broj hospitalizacija zbog komplikacija (O08)		Umrlih od posljedica prekida trudnoće (O00-O08)
		Broj	%	
2003.	10.999	153	1,4	-
2004.	10.288	218	2,1	1
2005.	10.255	135	1,3	-
2006.	10.224	175	1,7	-
2007.	10.609	280	2,6	2
2008.	10.616	218	2,0	-

Izvor podataka: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Graf 4.

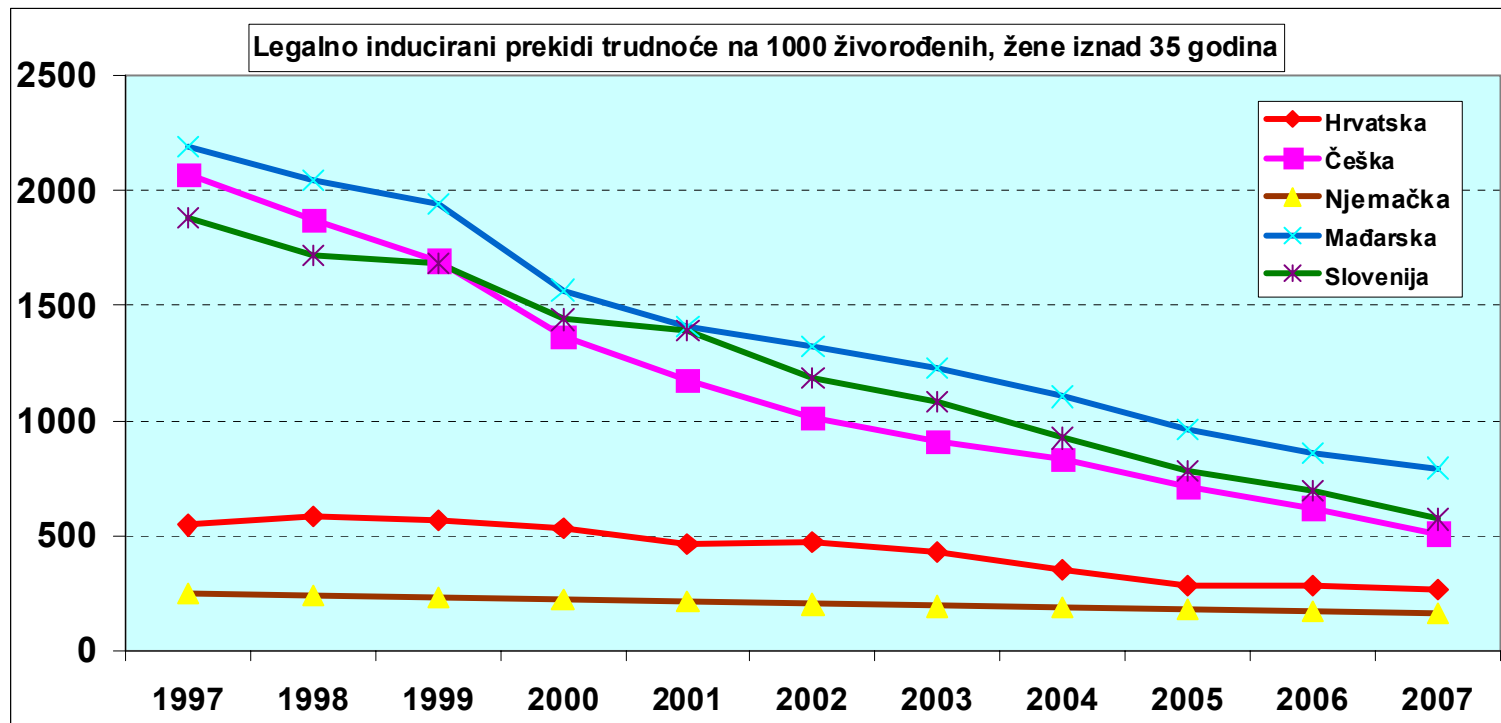

Broj legalno induciranih prekida trudnoće na 1000 živorođenih

	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
Hrvatska	189,24	178,49	172,22	160,37	154,41	149,31	129,8	107,38	114,2	109,11
Češka	452,15	415,3	357,83	334,65	310,93	289,5	282,34	258,81	239,55	221,7
Njemačka	167,88	169,28	175,51	183,76	181,28	181,16	183,74	180,85	177,95	-
Mađarska	708,84	697,14	607,08	581,2	579,26	568,31	552,25	499,39	463,84	449,43
Slovenija	512,68	502,48	465,23	446,24	418,66	396,8	356,49	323,47	297,25	261,23

Izvor podataka: European health for all database, WHO/Europe, January 2009.

Graf 5.

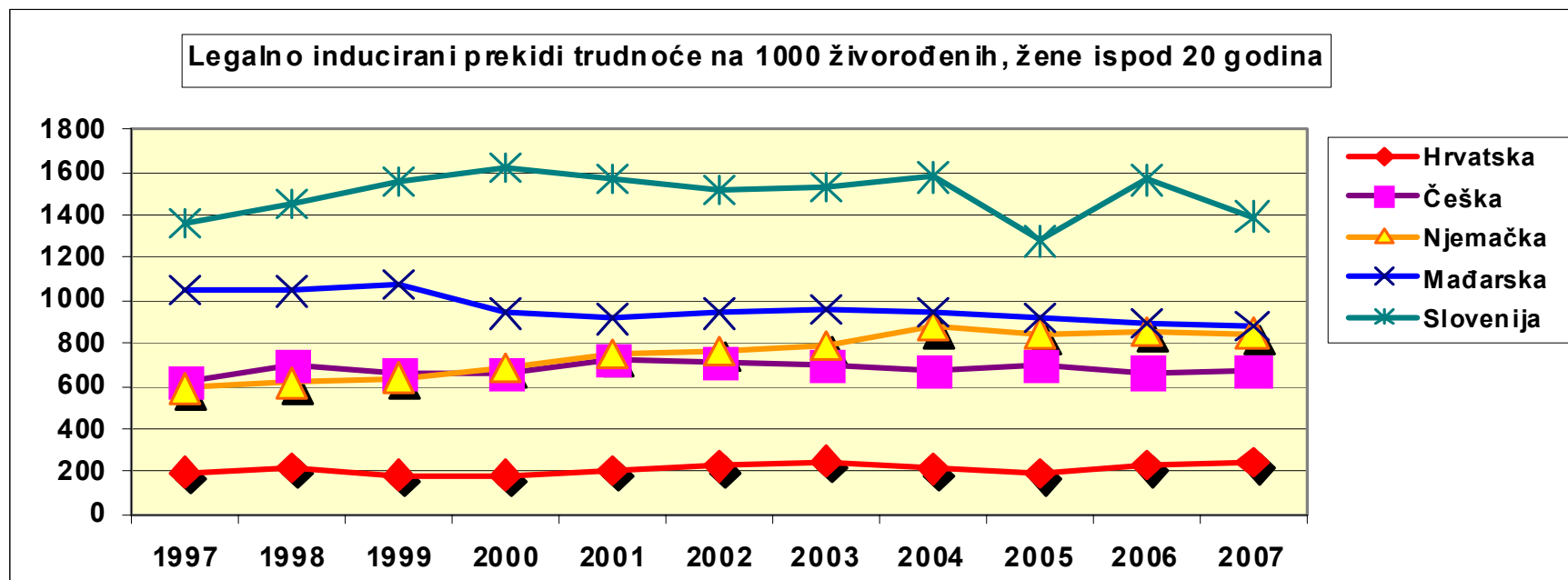

Prekidi trudnoće na 1000 živorođenih kod žena iznad 35 godina

	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
Hrvatska	586,32	564,88	531,11	467,35	473,59	432,56	354,46	286,54	282,41	265,4
Češka	1873,05	1696,09	1368,16	1173,49	1010,44	912,93	835,3	717,97	622,07	511,12
Njemačka	241,8	232,9	222,32	215,24	202,24	194,6	187,96	182,86	175,06	163,55
Mađarska	2042,15	1940,39	1567,61	1407,83	1321,02	1228,16	1104,64	962,04	859,83	794,64
Slovenija	1717,72	1683,04	1440,8	1391,48	1183,69	1081,04	924,1	780,03	696,32	572,6

Izvor podataka: European health for all database, WHO/Europe, January 2009.

Graf 6.

Legalno inducirani prekidi trudnoće na 1000 živorođenih kod žena ispod 20 godina

	1998.	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.
Hrvatska	216,02	184,16	182,96	200,53	223,98	249,87	210,53	187,63	226,84	238,04
Češka	697,10	661,87	658,91	718,32	715,68	694,86	668,76	699,6	663,32	676,29
Njemačka	614,6	639,95	683,96	748,02	761,2	793,78	876,63	846,98	854,69	845,93
Mađarska	1044,03	1073,9	938,97	913,42	939,92	958,64	942,23	919,98	897,52	883,49
Slovenija	1449,66	1561,72	1625,98	1571,11	1518,13	1533,33	1577,16	1278,24	1564,75	1393,33

Izvor podataka: European health for all database, WHO/Europe, January 2009.